

КАНАДІЙСЬКИЙ РАНОК

Manitoba College, Ellice & Vaughan, Winnipeg, Canada.

Часопис для Української Родини, виходить щоп'ятниці.

ЧИСЛО 149—РІК XXV.

ВІННІПЕГ, МАН., П'ЯТНИЦЯ, 15. СЕРПНЯ, 1930.

AUGUST 15, 1930. VOL. XXV. No. 149.

СХІДНЯ КАНАДА ВИТАЄ БРИТ. ВОЗДУХОПЛАВ

Ст. Губерт, Квебек, 11. серпня. — Бритійський діріжабель, Р-100, закінчив свою подорож по Онтеріо, зробивши 1,000 миль і повернувся сьогодні назад до Ст. Губерта, авіаційного порту під Монреалем. Діріжабель передетів над Оттавою, Торонто, Гамілтоном, Наягара Фалс, Кінгстоном, Броквилем та Корнволом.

На загал подорож діріжабля по Онтеріо вважають дуже успішною, особливо коли взяти на увагу ті відомості, що були зібрані під час лету і які мають велике значіння для воздушної навігації.

Підготовки до відлету назад до Англії зачалися негайно підчас повороту з Онтеріо і сподіються, що все буде готове протягом 12 годин. Правдоподібно, що діріжабель відлетить пізно вечером у вівторок 12. серпня.

ПЛАТЯТЬ ПО 5 ЦЕНТІВ ЗА ШКЛЯНКУ ВОДИ

Вілінг, Вест Вирджинія. — Тут триває така посуха, що вівзано до повороту всю вогневу сторожу, яка пішла на відпустку, бо бояться, що ліси та поля зачнуть горіти.

Посуха довела до того, що тут платять по деяких місцях по 5 центів за шклянку звичайної води.

РІЧНИЙ ПІКНІК

Української Євангельської Церкви у Вінніпегу і Клубу Матерей відбудеться в суботу о 2-й годині по полудні, дня 16. серпня в Кілдонан парку.

Перегони, розіграшки, бейсбал і всякі інші забави та смачні перекуси.

Як їхати: Взяти трамвай Мейн Норт Нр. 26.

В разі непогоди пікнік відбудеться слідуючої суботи, а цієї суботи буде устроений чайний вечір у місійній салі при Причард і МакГрегор вул.

КОМІТЕТ.

Жнива в Західній Канаді.

ПРЕМ'ЄРИ ЗАХ. ПРОВІНЦІЙ ПОВЕРНУЛИСЯ З ОТТАВИ

Дост. П. Т. Андерсон, прем'єр Саскачевану, відіхав з Оттави до Торонта, звідки за кілька днів повернеться до Ріджайни. Прем'єр Манітоби, П. Брекен, та прем'єр Альберти, П. Е. Бравілі разом з П. Т. Андерсоном перебували кілька днів в Оттаві, де мали конференцію з прем'єром Канади, Дост. Р. Б. Бенетом, в справі безробіття та збіжевої проблеми.

ЛЕНІНА СПАЛЯТЬ

Від 20. липня ц. р. мавзолей Леніна буде для відвідувачів замкнений з тої причини, що тіло Леніна починає в дуже скорому темпі розкладатися. Світські влади хочуть спалити трупа Леніна в новій крематорії, якої будову введовзі закінчать.

ВІДМОВИВСЯ ВІД \$100,000

Торонто, Канада. — Сер Деніс Борней, котрий випрошував плян будови кермового корабля "Р-100," подає, що один Американець заоферував йому 100,000 доларів за подорож діріжаблем з Монреалу до Нью Йорку. Сер Борней тверив, що важко було відмовитися від такої оферти, але

ді було йому її прийняти, бо Р-100 не є його власністю, а тільки державною.

Діріжабель Р-100 відбуде лише недалекий лет з Монреалу до Оттави і Торонта, а на другий тиждень поверне до Англії.

СИТУАЦІЯ В КАНАДІ ЛІПША ЧИМ В ЄВРОПІ

Монреал, Квібек, 11. серпня. Президент Монреальської Ради Промислу та Праці, пан П. Фостер, заявив, що хоч ситуація в Канаді і не є цілком задовольняючою, все-ж таки вона є значно ліпшою, чим в якійсь країні Європи. Джан Фостер недавно повернувся з десяти-тижневої подорожі по Європі, де він був на трох конференціях, що обговорювали безробіття. Він каже, що найліпше в Європі стоїть Франція, Норвегія та Данія, але в останні часи у Франції ситуація починає погіршуватися.

РОЗВІЯНІ НАДІІ АНГЛІЙСЬКИХ СУФРАЖИСТОК

З Лондону повідомляють, що внесок Лорда Астора в справі допущення жінок до палати лордів — та палата відкинула. Таким чином надії англійських суфражисток, що вони будуть мати своїх представниць теж і в палаті послів — розвіялися, там.

НОВИЙ КАБІНЕТ МІНІСТРІВ В КАНАДІ

Оттава, Онт., 7. серпня. — Сьогодні оголошено склад нового кабінету міністрів, як слідує:

Дост. Р. Б. Бенет, прем'єр міністрів, президент "прай-ві кавсисл", державний секретар для загр. справ і міністер фінансів.

Сер Джордж Г. Перлей, міністер без портфеля.

Дост. Е. Н. Родс, міністер риболовлі.

Сенатор Гидеон Робертсон, міністер праці.

Дост. Гю Гютрій, міністер справедливости й "атторней дженерал."

Дост. Г. Г. Стішенс, міністер торгівлі і промислу.

Дост. Р. П. Меніон, міністер залізниць і каналів.

Дост. Е. Б. Рикман, міністер державних прибутків.

Дост. П. А. Мекдоналд, міністер без портфеля.

Дост. Артур Сов, генеральний поштайстер.

Дост. Полковник Моррей Мекларен, міністер народного здоров'я та пенсій.

Дост. Г. А. Стюарт, міністер публичних робіт.

Дост. С. Г. Кейан, державний секретар.

Дост. Д. М. Сотерленд, міністер державної оборони.

Дост. Томас Г. Морфі, міністер внутрішніх справ та суперінтендент справ індіанських.

Дост. Маврис Дюпре, генеральний соліситор.

Дост. В. А. Гордон, міністер іміграції й колонізації та міністер гірничої промисловости.

Дост. Роберт Вір, міністер хліборобства.

ПОЗИЧАЮТЬ НАВІТЬ ТРУНИ

"Дні" подають, що в деяких містах ССРСР відчувається такий брак дерева, що в місті Тулі, похоронні заведення позичають родині покійника труни, в яких вивозиться небіжчиків на цвинтар. Помершого виймають з труни, закопують у гробі, а труну віддають назад похоронним заведенням для дальшого виписування для інших клієнтів.

Provincial Library
of Manitoba
City

ОПОВІДАННЯ ДЛЯ КАРМЕНЦІТИ

НАПИСАВ
SALVADOR CALDERON R.

ФАЛЬШИВА АРИСТОКРАТІЯ

Що за предивний випадок! Минулої ночі до моєї тихої кімнати, в якій царив безмежний спокій, залетіли, неначе нетлі, мало помітні звуки. Я став уважно прислухуватися тим дивним тонам, що перервали тишу ночі, і скоро впевнився, що мені нічого не причувалося, але що дійсно прилітав до мене легкий шумир, який родився десь тут недалеко і недалеко й губився.

Я не міг опертися імпульсові цікавості, тому підвівся з ліжка, з'одягнувся і почав слідити, з якого напрямку доходить дивні звуки. Голос йшов з сусідньої кімнати.

Поволеньки, дуже поволеньки я підступив до дверей кімнати, з якої розходився дивний шумир, і глянув крізь малесенький отвір. Це була забавова кімната моєї доні.

Сцена яку мені довелося бачити, була надприродня!

Переді мною відбувалися такі дива, що я подумав на хвилику чи не став я жертвою галюцинації або нічного маріння. Та моя притомність скоро вернулася і я зрозумів реальність сцени, яку бачив перед собою.

В ранній вечорі цієї ночі моя мала доня була в цій кімнаті і бавилася своїми різнородними ляльками. Тепер вони були порозкидані по підлозі, по кріслах, по столі.

І ось, коли я глядів крізь отвір злегка відчинених дверей, я переконався, що всі ляльки моєї доні ожили природнім життям. А голос, який виходив з цієї кімнати, був їхній.

При допомозі якогось магічного ділання старе, забавкове п'яніно, за яким тепер сидів сміхун, грало цілком гарно і мелодійно, а його звуки розходилися гармонійними згуками по кімнаті.

Кілька ляльок зробили живий вінець круг цього жартуна, і з реготів, які вони вчинювали, я зрозумів, що їх мистецький сміхун-п'яніст виконував своє діло з питомим собі способом, вистроюючи різні жарти.

Цей фацетний музикант скоро покинув п'яніно і почав виправляти ряд смішних вихилисів, які викликали серед малих панночок сердечний сміх.

Навіть ляльки-немовлятка, вигідно розмістившись на диванах, софках та кріслах, бавилися немав справдішні дитята, як людські сотворіння.

Сцена, яка розгорнулася переді мною, була дуже мила і надзвичайно мальовнича. Гарна русявка пригладжувала своє волосся на голівці, що спадало хвилястими кучерями аж на плечі. Елегантні кучері цієї панночки вилися по принцеському зразкові. З її паріянсько-мражорного обличчя можна було вчитати,

що вона гордилася своїм німецьким походженням; однак це не перешкаджало їй весело гуторити з файненькими, темнолицими дівчатами, що зроблені були з темної паленої глини; вони розповідали цій елегантній панні про свої пригоди. Можливо, що молода Німкня теж пригадувала собі чудових креолів, красу її країни і містоїї та легенди з-над зелено-срібного Рену. Та її перебив лепетливий голос ляльки, яка була зодягнена в фіолетову сукню з вишитими вилогами. Ця мала дамзеля почала рицитувати опис Парижу. Розповідала про те, як вона, сидячи між муслінами та іншими делікатними тканинами в одному з париських виставових вікон, бачила людські процесії в великій столиці, що сунули в один або другий напрямок попри її вікно. Вона зробила багато заключень відносно париського життя; і сказала, що найбільшу увагу вона звернула була на одно явище, а це — велике число бідних, малих дівчаток, які гляділи на неї любляче й тужливо, і в очах котрих вона могла читати величезне бажання посісти її.

Що за мальовничий образ! Ляльки — білі, чорні, червоні — були тут як одна, нероздільна родина: між ними не було тої фальшивої конвенціональної етики.

В співах, танцях, гутірці всі знайшли велику приємність і шире задоволення. То була прекрасна дружне-братерська вечірка, в якій взяли рівну участь хороші ляльки, що народилися в великих майстернях Парижу, Лондону та Берліну, із більш плебейськими дівчатками з Ілобаску, які взяли на себе тіло темної печеної глини.

Так як ніщо, крім широти й невинності було властивістю цього товариства, целюльодні манікіни з лискучими, великими животами, вигойдувалися сюди й туди; товсті їх тіла були обнажені й виглядали, як мальовані ангели, а це нагадувало райський сад перед осінню.

З мого сховку я любувався різними сценами цієї вечірки, улаженої панночками та галлянтними молодцями — що зроблені були з тісточок. Веселий сміхун кидав собою по всіх усядах, витворюючи різні комедії та граючи на цим-балах, які носив з собою, роблячи багацько галасу в кімнаті.

Два чи три дні перед цим вечером я купив був в одній маленькій крамниці пів тузина ляльок, зроблених з кукурудзяних качанів; моя дівчинка, що не любила їх блілого кольору, помалювала їх в дуже спеціальний спосіб. Вона прикрасила їх обличчя вживаючи дуже файної рижової пудри, а карміною наружувала їх щічки.

Яке велике було мое здивовання, коли я побачив цих ляльок згуртованих в окрему групу. Я звернув свою увагу на них і запримітив, що вони трималися

спанська й звисока, даючи цим до зрозуміння, що вони стоять осторонь цієї веселої забави всіх других ляльок, вважаючи себе особами високого коліна.

Гарний, малий хлопака, убраний в метроську блюзу, попросив цих високородних панночок в танець, але вони повернулися до нього спинами. Засоромлений одержанням такої відповіді, малий хлопака відійшов і сховався за п'яніно, щоб скрити своє почервоніння.

Ці дамзелі, самособою, були з себе дуже горді!

Інші присутні там дівчата — дівчата з нижчого роду — радо забавлялися з простими хлопцями. Однак ці надуті пані не вважали за відповідне подати руку, звичайним людям. Вони так і висловилися про те.

З цього повстало в кімнаті негодовання. Невдоволення своє присутні почали висказувати напів голосно; та де-далі ті голоси ставали все різкіші, накликаючи присутних до зареаговання. Так, справді, ті "другі" дівчата впали в люті!

Поміж забавним товариством почав жвавіше швендітись шеверногий сміхун, безвтомний розвеселювач. Він постановив взяти на сміх цих фальшивих шляхтянок. Перевернувшись кілька разів через голову, роблячи при тім раптові скоки, він моментально, ніби нехотючи, стягнув з одної з цих аристократичних пань сукню і підсуконня.

В цій-же хвилі сміхун крикнув:

"Глядіть на їх високе шляхецтво!" І він високо підняв простенькі спіднички гордої качанової дамзелі. В цій хвилі малі русявки і брунетки і вся решта ліліпутського товариства зробила наступ на качанових аристократок. Сукні, сукенки, капелюхи, пуфи і всяке інше лахміття, що прикрашувало цих високодостойних і гордих принцес, дуже скоро обернулося в шкямаття.

В розгарі цього заворушення шеверногий жартун, обличчя якого конвульсійно дрожало від сміху, закликав проразливо:

"Ходачкове шляхецтво! Качанова аристократія!"

І він реготався, як малий чортик, а маленькі черепаї ланночки з захопленням били йому аплявз.

Я віддалився від свого місця обсервації, бо до хати вдиралися проміні ранньої заграви і проганяли нічну сутінь.

Тисяча думок прошивала мій мізок. Я думав про те, що в людським світі є багато таких патентованих панів, сертифікованих аристократів, але як що ми їх лиш трошки пошкрабаємо, знайдемо, як і в випадку вищезгаданих ляльок, ніщо інше, як лиш нащадків найпростіших і грубіанських предків.

Тільки і тільки завдяки коректному

поводженню і постійному практикованню невмірущих чеснот певні особи можуть піднятися на вищий ступінь в людстві — а не інакше.

ТРАНСПОРТАЦІЯ ПЕРЕД КОНФЕДЕРАЦІЄЮ

В сімнадцятому та вісімнадцятому столітті, в Канаді найудобнішим способом транспорту були водні шляхи. Ці шляхи були часом навіть добре вла-

вані добрі стації для кінної пошти, де коні могли мінятися після кожних дев'яти миль подорожування. Доглядач стації, а в більшості в той же час і власник гостиниці, зобов'язаний був дати зміну коней для пошти протягом лютнадцяти мінут в день і протягом пів години вночі.

Поштові кур'єри не мали зупинятися ні в день ні вночі. Вони мусіли подорожувати і вночі, навіть ризикуючи своїм життям, бо-ж тоді не було ані добрих мостів, ані дороги не доглядали так, як тепер. Звичайно через ріку переїздили через тимчасово збудовані містки, які при добром дощі мало коли затримувалися.

Року 1780 з Вищої Канади просили від уряду організувати нової поштової лінії аж до Кінгстону. До того часу сполучення між Монреалем і Кінгстоном було тільки двічі на рік: Раз в зимі і раз в літі, та й то при випадкові. Пізніше на захід від Кінгстону, поштові лінії почали ширитися з великим газардом.

Десять років, у Вищій Канаді було поширено поштові сполучення на лижах. Кур'єр брав поштову торбинку на спину і пускався в дорогу за сотки миль, роблячи не більше, як вісімнадцять миль денно. Часом такий кур'єр повертався назад аж на весну.

Гю Грей, англійський подорожник між Монреалем і Квібеком, так висловився року 1806 про цю дорогу: "Я не можу порівняти подорожування канадійське з подорожуванням в Англії. В Англії є скрізь більша чистота, але зате умовини подорожування в Канаді є ліпші чим в Іспанії та в деяких частинах Франції. Я був дуже здивований надзвичайною ввічливістю господарів та їх турботами про задоволення вимог подорожніх."

Нова дорога від Монреалю до Перта була відкрита року 1820. Др. Мавнтейн, син першого англійського єпископа в Квібеку так висловився про подорож по цій дорозі.

"Всі дороги, що існували до цього ча-

су, були ніщо інше, як медведячі тропи в диких лісах, коли порівняти з теперішньою дорогою, що збудована з Монреалю до Перта."

В цьому часі зачався вже відчуватись дух залізниць, і року 1836 була проложена перша залізнична дорога з Монреалю до Ст. Джона, на віддалі яких шіснадцять миль. Слідуючого року на цій залізничній зачали випробовувати першу локотиву, а скоро подібні залізничні появилися й до Ляшін та до Ст. Гаясинт. Без сумніву, що ці залізничні лінії будувалися з головною метою об'єднання Монреалю зі Злученими Державами для ліпших торговельних стосунків.

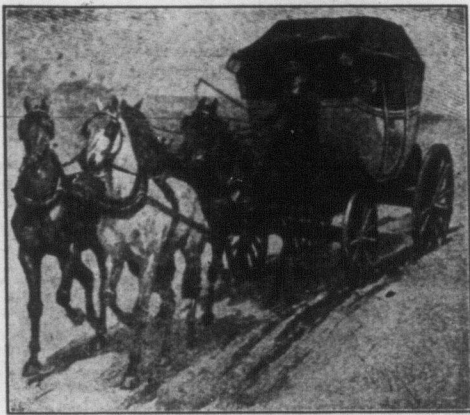
Пізніше збудували залізницю з Квібеку до Сарнія, потім між Гамілтоном, Лондоном і Дітройтом, а також між Торонтом та Колінгвудом.

Початок залізничного сполучення став також новою ерою в розвитку поштового руху. Цілком природно, що старі поштові вози скоро забулись. Колись між Монреалем і Квібеком подорожний мусів одинадцять днів висидіти в возі, а тепер потрібно всего 49 годин.

Року 1867, себто в рік повстання Канадійської Конфедерації, було тут 2,087 миль залізниць і з них більше половини припадало на Онтеріо. Тихоокеанська залізниця в тім часі була лиш мрією, яка здійснилася не раніш 1884 року, після приєднання Великого Заходу. Перед тим пошту на Захід везли через Злучені Держави, а саме через Ст. Павл до Вінніпегу.

Перші залізничні в Канаді не поплачувалися і чути було голоси проти них. Але уряд зрозумів їх значіння як великого об'єднуючого чинника і допомагав їм, аж доки вони стали одним з найважливіших підприємств на цій континенті.

В наші дні залізничні вже не задовольняють поштових вимог в повній мірі і їм на заміну приходять аеропляни. Воздушні лінії для поровожування пошти є тепер найліпшими в Канаді. Для цієї мети живають скорих поштових аеропланів, які за годину пролітають понад сто миль і не зупинюються так часто, як потяги залізничні.

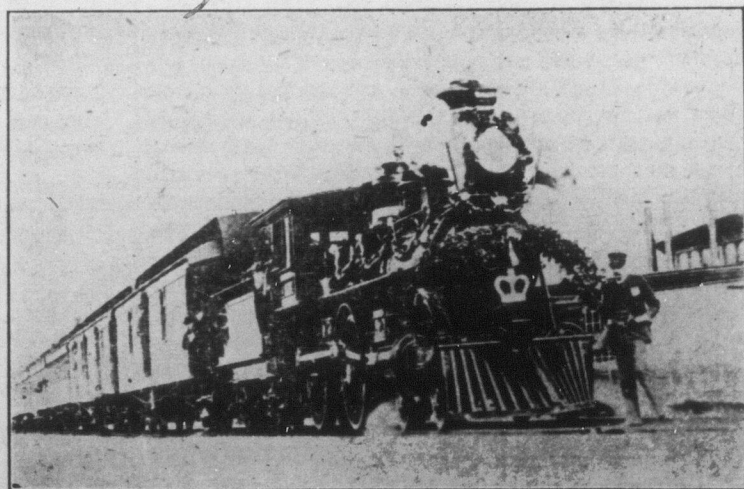
Кінна поштова карета.

штовані і доглядані і через непроходимі для пішохода віковічні ліси, давали змогу подорожувати на човнах від одного поселення до другого. В більш заселених місцевостях були й сухопутні дороги проложені, головню в теперішніх південних частинах провінції Квібеку та Онтеріо. В тодішні часи крамарі були лиш в більших містах, а в далекі закутини товари розносили спеціальні продавці, чи пішки, чи верхи на конях. В історичних актах Східньої Канади є згадки з року 1832, що ще й тоді було в дістрікті Гор, тепер Гамільтон, одинадцять таких продавців, котрі платили по п'ять фунтів стерлінгів коли ходили пішки і по десять фунтів, як-що їздили верхи на конях.

Була це також доба подорожуючих проповідників. Церкви були на великих віддаленнях одна від другої і щоби обслужити їх всі хоч час від часу, приходилося боротися і з снігами і з водами і з дикими звірями.

Року 1764, було організовано кінну пошту, яку обслуговували місцеві люди і котрі були добре обзнайомлені з околицею, де працювали. Це значно прискіпило поштові пересилки. Дві найстарші лінії кінної пошти в Канаді були між Монреалем та Нью Йорком і Монреалем та Квібеком. Про ці романтичні часи існування кінної пошти, було написано багато цікавих оповідань та спогадів.

По північній березі ріки св. Лаврентія ще від року 1734 була проложена добра дорога між Монреалем та Квібеком, котру збудовано заходами французького уряду і в ті часи була вона єдиною в Америці. Здовж цієї дороги були побудо-

Перший трансконтинентальний потяг в Канаді 1886 року.

CANADIAN RANOK

Published Every Friday

at Manitoba College, Vaughan and Ellice, Winnipeg, Man.
by the United Church of Canada.

Telephone 22 565.

Subscription per year:—

in: Canada and Foreign Countries \$1.00

КАНАДІЙСЬКИЙ РАНОК

Часопис для Української Родини, виходить що-п'ятниці
Передплата на рік:

В Канаді і заграницею \$1.00

Редакція за оголошення не відповідає. Рукописів не звертаєсь.

Адреса:—

CANADIAN RANOK

Manitoba College, Ellice & Vaughan, Winnipeg, Canada

НАЦІОНАЛІЗМ

За доби англійської королеви Вікторії процвітав націоналізм по всьому світі. Він тоді виявлявся в мистецтві, в науці, в людській фразеології і в звичаях, та дійшов до часу, коли мав дати насіння, але не репродукцію. В девятнадцятому столітті здавалося, що нації існували всюди і завжди. Жиди хотіли бути нацією, якою вони колись були. За часів жидівських царів, нації були звичайними племенами, що вважали свій початок від якогось прапредка, котрого почитали, а на всі другі племена дивились як на ворогів.

Сьогоднішні Греки з гордістю пригадують міти про свою державу та націю, якою фактично вони ніколи не були, аж доки побідники не об'єднали їх в одно ціле. Італія, як і Греція, природними границями була відмежована від решти світу і мусіла би утворити націю. Але імперія, яка там повстала, не була італійською імперією, лиш Римською. Спільна мова півострова з великою літературою витворила національність, але не державність. Італія, як держава, повстала завдяки Мацціні, котрий з причини цього жив в Англії. Не можна назвати Італію державою, аж доки на престіл вступив король Віктор Емануїл, року 1870. В кожному разі, племенні традиції прокладали дорогу імперіальним, коли якийсь великий завойовник передавав свою владу наслідникам. Все-ж таки повстання дійсної державности треба вважати з часу розвитку конституційного управління. Англіїці були всего лиш побідженим народом, аж до відомої хартії великих вільностей (року 1215), яка стала взірцем народоправства для цілого світу.

* * *

Націоналізм був і є необхідною фазою світового розвитку. Збираючи різні народи на великих просторах і об'єднуючи їх для взаємного співжиття і співпрці і в той-же час з метою воєнного контролю над другими — вважали найбільшою милостою. Та це не погоджується з думкою про всюдюдське братерство і його дні вже пораховані. Таке поступовання возвеличувало національну самолюбність і проповідувало міжнародно ненависть. Воно є перешкодою до наближення небесного царства, в якому всі люди рівні. В Злучених Державах воно дійшло до Кульмінаційної точки в Томсон—Джансон—Смутізм і ми певні в його недовговічне і безславне існування. В Європі дивом нашої доби є бажання відшукати шляхи для міжнародної співпраці, і коли їх знайдуть, європейські держави не будуть так само виглядати, як вони є тепер. Цілком певно це крок вперед до всесвітнього благобуту.

Азія й Африка поступають вперед також. Китай, Індія і Єгипет тільки що вступили в ту стадію життя, що переживала й Європа. Дивлячись в історію Західної цивілізації яких сто,

двіста чи триста літ тому, хто не відчує призириства і жалю до тих великанів, котрі прищепили нам горячку націоналізму? Національна ідея, що приходить через всю історію й поезію західних націй, засліплювала широкі маси і в своїй боротьбі вони все мали нахил до грабіжницького персонального самолюбства і всіх інших хиб, якими переповнена людська натура. До цього належить те, що ми й тепер звемо героїзмом — небажання в чомусь поступитись і силою прокладати собі дорогу між іншими націями, замість того, щоби подати одні одним руку допомоги.

Канада в цьому відношенні є ще молододою. Вона є дорогою для нас всіх і її націоналізм скорше підпорядковується під провінціалізм. Ми вчимося взаємного порозуміння, яке підказує нам наша канадійська мелодія:

"Щоб цей наш край зівставсь на все
Без гнєту, без рабів,
Де рівний всім закон буде
Від Озер до Ледів.
Любов одна зломить вражду.
Прийми Канаду, Боже, за свою!"

Останніх кілька тижнів канадійська преса була переповнена болючими сторінками недоброї волі як до інших держав, так навіть і одної провінції до другої. Це ніби було аксіомою більшости того, що говорилося виборцям, підкреслюючи, що все добре для інших, є зле для нас. На жаль це залишається й на далі підставою ораторських виступів, при всякій нагоді, коли хочуть когось переконувати в чомусь.

ЄВАНГЕЛІС НА ЛЕМКІВЩИНІ

Біля чехословацької границі на Лемківщині є село Вислок. В тому селі є українська євангельська громада, заснована Іваном Коцаном та Іваном Сопінкою. Оба вони були в Америці, пізнали Євангеліє Христове і прийняли євангельську віру. Коли вернули до свого села, з часом згуртували коло себе громаду людей і з'організували євангельську громаду. Їх діяльність в селі не подобалася місцевому священникові. Він часто закликав їх до себе, переконував, що зле роблять, а опісля, коли це не помогло, став їх визивати, лаяти публично і погрожувати.

Коли і це не помогло, покликав до себе декана, щоби цей поговорив з Коцаном і Сопінкою. Декан покликав обох лідерів на приходство, а коли вони відказалися туди піти, сам зайшов до хати Коцана, де був і Сопінка, і почалася між ними розмова, яку тут подаю вірно, як записав з уст Коцана.

Декан: Ходите до церкви?

Коцан: Ні, мені не любитьсь.

Декан: А до сповіди ходите?

Коцан: Ні, ксендз мені гріху не відпустить.

Декан: Де ви навчилися того розуму? В Америці? То в Америці ви того лиха навчилися?

Коцан: То не лих. Давніше мені було трудно жити, а тепер мені любо.

Декан: Чи ви господар? (Він знав добре Коцана.)

Коцан: Так.

Декан: Як ви тут живете?

Коцан: Як можемо, так жиємо. А що вам розходиться о наше життя?

Декан: Мені розходиться о ваше життя, що ви десь від чогось відступаєте. Я хочу знати що то є.

Коцан: Ми не відступаємо від нічого ані нічого такого не робимо. Ми доперва приступили до якогось ліпшого знання через Святе Письмо. (Коцан взяв одну Біблію перед себе, а другу поклав перед декана). Прошу вас, покажіть мені, що

ЧИТАЙТЕ І ПЕРЕДПЛАЧІТЕ "КАНАД. РАНОК"

злого ми робимо, коли читаємо Біблію?

Декан: А ви знаєте, що не всяка твар може Євангеліє-Біблію читати?

Коцан: Чому?

Декан: Тому, що Біблія зашкодить нашому народови.

Коцан: Я дивуюся вам, що ви, буди священиком, таке не встидаєтеся говорити до мене. Як вона не зашкодила Америці, Англії, Швейцарії, Німеччині і другим краям, що її читають, то чому-ж мала-би зашкодити нашому бідному українському народови! Скажіть мені! Як би ви мені сказали, егомось декан, що вона зашкодить вашій кишені, сейчас признав би я вам. Але коли ви кажете, що вона шкодить нашому народови, то ніколи на це не згоджуся. Не дивуйтеся, егомось декан, що вам не кажу отче, бо Христос каже в 23 голові Євангелія від Маттея, що би не призвати собі отця на землі, один бо Отець, що на небі. Прошу собі перечитати.

Декан: Та нічого, нічого. Знаю вже ваш якийсь характер такий, що тільки "попам" шкодити хочете.

Коцан: Я, егомось декан, попам шкодити не хочу—тільки попи самі собі шкодять.

Декан: Чому?

Коцан: Тому, що милосердя того нема, котре би мало бути. Як можете називати себе наслідниками Христа, а милосердя Христового не маєте?

Декан: А чому-ж так милосердя не маємо?

Коцан: Тому, що Ісус сам сказав, що лисиці мають нори, птацтво небесне має гнізда, а Синіві Чоловічому нема де голови приклонити. А ви сидите в громадських покоях, і вживаєте стілький ґрунт громадський, а ще з людської кєрєавици будувате по містах каменіци!

Декан: Та не всі.

Коцан: Я на пальцях перечислю котрі, бо я добре знаю.

Декан: А дивіться старичок в Морохові стільки років вже є священиком і в місті каменіци не має.

Коцан: Я дивуюся вам, егомось декан, що ви мені такого в моїй хаті спомінаєте. Та я недавно був в повітовім суді на його розправі. Я сам чув, як суддя засудив його заплатити дівчині чотириста доларів за позбавлення її невинности і на виховання її дитини. Отже коли людська кєрєавици не йде на каменіци по містах, то йде на заплату дівчатам.

Декан (по довшій мовчанці): Я виджу, що я з вами нічого поговорити не годен, бо до вас треба би місіонаря.

Коцан: Ні, мені місіонаря не треба. Маєте тут Біблію. Прошу мені доказати, що я зле роблю. Ви знаєте, що Тарас Шевченко сказав, а ви називаєте його атеїстом. Він каже:

Світе ясний, світе тихий,
Світе вольний, несповитий!
Защо тебе- світе-брате,
В твоїй добрій, теплій хаті
Оковано, одурено,
Кадилами окурено,
Багрянницями закрито,
І розп'ятієм добито?

Не добито! Стрепенися,
Та над нами просвітися!
Просвітися!... Будем, брате,
З багрянниць онучі дроти,
Людьки з кадил закурят,
"Явленними" піч топити,
Кропилами будем, брате,
Нову хату вимітати.

Він був протестантом, що хотів темряву витиснути від народа, яка тепер іще гєрасує.

Декан: Я дивуюся з вас, що ви, господар будиши, маєте час Біблію штудерувати, та ще не досить з вас Біблії, а і Шевченка учитеся. І вам того конечно треба? Ліпше ви зробили-би, як-

би те все покинули і дали собі спокій і вернулись назад як ви були. Я не знаю для чого ви все те робите: чи для якоїсь користі, чи для слави?!

Коцан: Так, для слави я це роблю, но не для слави Ватикану, тільки для слави Христа. Як я називаю себе християнином, то я дійсно винен це робити для слави Христа.

Декан: Я би вас найліпше порадив: закличете собі ось тут вашого товариша (Івана Сопінку) до коршми,напийтєся пива, тай скажіть собі: Ез, будем, як наші батьки, так і ми.

Коцан: Та ми не маємо грошей на такі річи, щоб були як наші батьки.

Декан: Гроші вже деєь знайдуться.

Коцан: Хоть би і гроші знайшлися, то вже скорше смерть прийде, а до цього не прийде, щоб ми верталися, як св. Петро каже, пєс до свого блювотиня, а свиня в калюжу.

Декан: То добре. Та коли ви вже такі затяті, то собі будте ви самі, а не баламутьте людей.

Коцан: Та ви би хотіли зробити мене тов свічков, що горить під посудиною. Я думаю, що як засвітите свічку в темряві, то не кладите її під посудину, бо тоді темряву вам не освітить, а на свічнику, що би світила кожному в хаті.

Декан: Я думав, що я з вас колись щось зроблю, але видно вже надія страчена.

Б.

ПРОТОКОЛ ЗАСІДАННЯ У. Є. О. В П. А, ДНЯ 4. СЕРПНЯ, 1930., В ТОРОНТІ, ОНТ.

На засіданню слідуєчі точки були обмірковані і постанови прийняті:

1. Приняті резигнації голови У.Є.О., Л. Стандрета, і секретаря, М. Фесенка. Висловлено їм подяку за совісну працю.
2. Посаду голови обіймає заступник голови, П. Зарицький, посаду заступника голови обіймає А. Ландига, на посаду секретаря вибрано Б. Крата.
3. Постановлено скликати 6-ий Собор У.Є.О. на 21-го вересня, 1930 року в місті Торонті в церкві Дейл о десятиї години рано.

Точки собору:

1. Звіт Управи
 2. Реорганізація У.Є.О.
 3. Членські вкладки.
 4. Вибори нової Управи.
 5. Біжучі справи.
4. Фінансовий звіт показав оборот за слідуєчий рік такі цифри:
Приходу було \$1,748.68
Видатку 1,747.78

Лишається \$.90

Звертається увагу членів У.Є.О. особливо на день собору. Особисті повідомлення будуть розіслані членам, які заплатили вкладку на рік 1930 і яких адреси знаходяться в У.Є.О.

Делегатів проситья повідомити заздалегідь про їх приїзд, аби для них було приготовано приміщення.

Б. Крат, секретар.

ВЖЕ ВИЙШОВ З ДРУКУ

НОВИЙ УКР. ЄВАНГЕЛЬСЬКИЙ СПІВАННИК

і хто хотів би його замовити в більшій кількості, нехай напише до: —

REV. E. M. GLOWA
9230—110 A. AVE. EDMONTON, ALTA.

ІДЕЯ ЕКУМЕНІЧНОГО ХРИСТІАНСТВА

Повоєнні настрої в протестантському світі видвинули під впливом кентерберійського єпископа, американської єпископальної всесвітньої конференції та під впливом архієпископа лютеранського в Швеції славнозвісного Себерльбома ідею т. зв. екуменічного християнства, себто руху, об'єднуючого всіх протестантів.

Стремління до внутрішньої консолідації та з'єдинення євангельських вірувань уявляються що-раз яркіше та сильніше, вливаючи у всіх, що щиро визнають Христа Спасителя, нову струю життя та радості. Навіть сам римський папа осуджуючи ідею екуменічного християнства, або, як католики це називають "панхристиянства" признає, що ще ніколи в християнському світі не виявилось таке сильне стремління завести братерство між людським суспільством, як тепер. Протестанти піднесли ідею порозуміння шукаючи спільної платформи мирної співпраці слова порозуміння чи радше того знаменника, що лучить, а не що розділює визнаючи Христа словом: лучби і порозуміння в Христовій любові. Усі християни повинні щиро стремити до здійснення того великого і Божого клича, котрим перші апостоли підбили поганський світ. В часі повоєнного здичіння клич цей став прямо історичною konieczністю, як що людскість не має пофатися культурно і морально взад.

На спеціальну увагу заслугоє для нас те, що великі церкви сходу (православні) гравітують до протестантизму. Цей рух зближення східної церкви до протестантизму датується ще з кінця 19. століття. Він притих серед всесвітнього буревію, але від часу конференції в Штокгольмі (1926) та Люзанні (липень 1927), росте й росте з незвичайним розмахом. Англіканська церква, що дала ініціативу так званім всесвітнім конференціям, висилає свого примаса до патріархів Царгороду, Олександрії, Софії і других, навіязує звязки з церквою Греції, Сербії, Румунії, Чорногори, Москви та Київ. Ідеєю цією найбільше займалися Греки. Вислід нарад є той, що тепер ведуться приготівки праці над скликанням великого екуменічного собору східних церков. Собору такого не було на сході від посліднього сего собору в Нікеї 787 р. На тім соборі мається справа вирішити остаточно.

Річ зрозуміла, що римська церква, яка все мріє про підчинення собі Сходу, дивиться на цей рух з зляком і нехито, чого доказом є знаменна папська енцикліка. Римський папа накликає підвладних собі єпископів, щоб остерігали своїх вірних перед тією струєю злуки і з'єдинення всіх християн, "котрі повинні піддатися науці та керівництву Христового намісника." Рим не знає другого говору, тільки піддання себе під його розказ.

Коли Кентерберійський архієпископ хотів відвідати єрусалимського патріарха, римський митрополит, що резидує в Єрусалимі, наробив такого крику в Палестині, мовляв, протестанти роблять замах на католицизм у вічному городі, що тактовний Англієць уважав за відповідне для святого спокою не ранили старого митрополита і занехав особистої візити. Та протестантизм, як церква місійна, мимо усяких заказів та енциклік, що-раз більше добуває прихильників для ідеї з'єднання і любови, що самі католики мусять признати. — (Укр. Реформація.)

УКРАЇНСЬКА СТРЕЛЬЦЬКА КООПЕРАТИВА

З розвитком Української Стрільцкої Громади і побільшенням числа її членів та кола діяльності, повстають все нові потреби, які в міру наших сил мусимо старатися самі для себе задоволювати. Ми мусимо так поступати, бо тільки в цей спосіб будемо послідовно на кожному кроці і в кожній ділянці проводити в життя наш клич "наша сила в нас самих."

До таких наших потреб вже

нині належить справа видачі Альманаха У.С.Г. та других подібних праць з області культурно-освітнього і економічного життя Українців в Канаді, яких брак дається так дуже відчувати. Ми-ж мусимо найперше наші сили тут в Канаді пізнати, коли хочемо на них будувати. І ось тут перед нами неодна нива, брак культурних робітників є причиною, що лежить вона облогом. Відсутність всяких даних про наші сили в Канаді, не дає нам можності вижиткувати навіть те, що вже маємо. На-

лежить орієнтуватися можна тільки через зібрання рядів чисел та фактів, бо лише позитивне знання стану нашого культурно-освітнього й економічного життя може нам показати шлях до кращого майбутнього.

Всі ці, як і много других життєвих потреб мусимо старатися задоволювати своїми власними силами, то є дорогою співділання — кооперації. Так як вже сама наша організація заложена на основах кооперації так і у всіх наших буденних потребах мусимо ті засади застосувати, коли бажаємо, щоби наші стремління до кращої будучності увінчалися успіхом. Цей взнеслий кооперативний клич "всі за одного — один за всіх" мусить стати кличем кожного стрільця, його мусить засвоїти собі кожний свідомий український громадянин в Канаді.

Та щоби клич не остав тільки кличем, ми вже нині приступаємо до заведення його в життя. По належній підготовці, гурток кооператорів, членів УСГ у Вінніпегу, рішив на своїх організаційних зборах дня 1. липня ц. р. основання стрільцкої кооперативи. На початок буде вона обіймати два відділи: 1. книжковий, 2. інформаційний. В міру зросту нашої кооперати-

ви будемо старатися поширити її діяльність і в інших напрямках — після статуту предмет діяльності кооперативи є дуже широкий.

Ставляючи на першому місці книжковий відділ, руководилися ми головно отсими мотивами: Коли ми в Канаді поробили замалі поступки в тім чи іншій напрямі, коли під яким небудь зглядом не дорівнюємо нині нашим культурним співжителям, то це в першій мірі задля браку освіти та задля браку інтелектуальних сил серед нашого громадянства. Добра книжка має нам на будуче у великій мірі ту прогалину виповнити. Вона мусить дістатися в найдальшу закутину, де живе український фермер чи робітник. Нам всім добре відомо, що гарну працю виконала і до нині дальше виконує під тим зглядом "Просвіта" в Ст. Батьківщині. Цєю дорогою мусимо і ми тут в Канаді ступати, коли бажаємо добра своєму народові. Ми переконані, що в цім ділі найдемо одобрення і співпрацю всіх українських культурно-освітніх товариств в Канаді.

Бажаючи познакомити українське громадянство в Канаді з історією визвольного руху на-

КОРИСТАЙТЕ З НАГОДИ

Купуйте євангельсько-просвітну літературу в книжечках видання Канадійського Ранка і Українського Євангельського Видавничого Товариства в Канаді:

Книжечки У.Є.В.Т.—

Богослуження і Пасха	6с
Ознаки Христової Церкви	6с
Святість	6с
Про Образи і Молення до Святих	6с
Хрест і Хрещення Рукою і Сповідь	6с
Господня Вечеря та Жертви і Кадило	6с
Бог-Любов чи Бог-Закон	6с
Боротьба за Свободу Сумління на Україні—	
в англійській мові	10с
в українській мові	10с

Книжечки Канадійського Ранка—

Історія Пророків	25с.
Книга Хвали — укр. ев. співаник	\$1.00
Мартин Лютер — біографія	25с.
Що це є Укр. Автокефальна Національна Церква? ...	5с.
Життєві Засади Євангеліків	5с.
Гр. Сковорода: Двері до Християнських Чеснот.	5с.
Студія Філософії	5с.
Кобзар Т. Шевченка, в англійській мові, в гарній, твердій, полотняній оправі	\$1.25
брошурований	75с.

Виберіть собі із поданої лісти означене число книжечок і разом з вашим замовленням пришліть поштовим нотом на адресу Редакції Канадійського Ранка, а відворотню поштою отримаєте замовлені книжечки.

CANADIAN RANOK

Manitoba College, Ellice and Vaughan
Winnipeg, Canada.

шого народу, ми в першу чергу вважали за відповідне поширити видання цієї області. В тім напрямі пороблено вже відповідні кроки та досягнуто позитивні результати. З днем 1. серпня ц. р. ввійшла в життя умова з Видавництвом "Червона Калина" у Львові, на основі якої ми перебрали виключне заступництво всіх видань "Червоні Калини" на цілу Канаду. З другими видавництвами, як пр. "Наш Край" в Перемишлі, яке заслало нам свою ofertу, навізано вже також переговори.

Кожний свідомий Українець мусить вкінці переконатися, що економічне життя, це одинокий чинник, який постачає життєву силу нації та творить почву для розвитку культури і підносить її престиж в чужинських очах. Українська Стрілецька Кооператива та її члени мають стати носієм ідеї економічного розвитку нашого народу і в змаганні до цієї цілі ми мусимо скоординувати та вижиткувати всі свої сили в тім напрямку.

Інформаційний відділ Української Стрілецької Кооперативи буде в тій цілі подавати українському громадянству інформації і вказівки в справах кооператив та вести пропаганду поширення кооперативного руху між Українцями в Канаді. Буде він рівно-ж подавати загальні інформації про всякі справи, які для Українців в Канаді є важні або цікаві.

На організаційних зборах Української Стрілецької Кооперативи, які відбулися в домі У.С.Г. під ч. 382 Селкірк Евіню, 1. липня ц. р. вирішено згідно з вимогами законності статута ці точки:

1. Висота уділового капіталу Української Стрілецької Кооперативи має виносити 10,000 доларів.

2. Вписана (номінальна) вартість одного уділу має виносити 10 дол.

3. Кожний вступаючий член має заплатити вписові 1 дол.

4. Вибрано тимчасовий комітет з трох осіб, до якого ввійшли: В. Топольницький, голова; Ст. Цибульський, скарбник; та П. Шульга, секретар. Цьому комітетові доручено ведення всіх агенд товариства аж до скликання перших загальних зборів (за 2—3 місяці). Комітет має постаратися о заінкорпорування товариства, установити відповідну назву (фірму) та приєднувати замовців на уділи. З особня доручено т. В. Топольницькому запровадження цілої книжкової системи, як рівнож навізання звязків з відповідними фірмами та випрацювання об'їжників, статей, оголошень до часописей і т. п. Щоби уділового капіталу ніяк не порушувати, винесено одноголосно постанову, щоби всі ці видатки покрити з вписового а есентуальний недобір зобов'язалися члени основателі покрити самі.

Кожний стрілець повинен обов'язково стати членом Української Стрілецької Кооперативи та приступити зі своїм уділом. Проспекти і листки замовлень на уділи висилаємо особно.

Вінніпег, Мн. 6. серпня, 1930.

За тимчасовий комітет Укр. Стрілецької Кооперативи, —

В. Топольницький, гол.
П. Шульга, секретар.

ВСЯЧИНА

ПОДОРОЖНИКА ДО ПІВНІЧНОГО БІГУНА, АНДРЕ, ВБИЛИ ЕСКІМОСИ?

Як звісно, в 1897 році подорожник Андре з двома товаришами полетів у бальоні до кермування, щоби відкрити північний бігун. Андре полетів і тільки про него й чули. Не віднайшли і бальона. Щоправда, потім час від часу виривалися чутки будьто би на далекий півночі в Америці Ескімоси бачили "незнане ім щось", що літало у воді, та що це було, годі було ствердити. Тепер др. Кнут Размусен пише в одній данській газеті, що в 1900 році один католицький місіонар стрів Ескімосів між морем Рейндера і Дібонта, які передше ніколи не бачили білих людей. Ескімоси литалися місіонаря, чи літати: го є звичаєм білих людей. Здавалося, що Ескімоси затаюють якусь таємницю, але місіонареві не вдалося добути від них їх тайни. Три роки пізніше місіонар відвідав знову одно племя Ескімосів і довідався, що тому кілька літ трох білих людей заявлялося в їх околиці на "літаючій домі". Інші Ескімоси вбили їх, бо вважали їх чарівниками. Причиною того були їх рушничі і то, що вміли літати. І від інших чув місіонар такі пояснення. Також один Данець каже, що бачив Ескімосів, котрі мали одяги пошиті з матерії, якої уживається на волічку для бальонів.

ЯК ОХОЛОДЖУВАТИСЬ

Спосіб, як держатись в холоднім стані, є наукою, тільки такою, котру щоденно можна пристосовувати до життя. Багато звичаїв мають наукову основу, мимо того, що про те мало хто знає або думає. Приміром з при звичаєння зодягаємо небагато вільної та легкої одежі, для того, щоби було нам холодно. Ввиду цього гаряч без перешкоди виходить з організму, бо в гарячу пору важніше є, як гаряч з себе вигнати, ніж як її до себе не допустити. Треба держатись нормальної теплоти без огляду на погоду. В холодні дні температура дуже скоро змінюється, а коли дійде до степеня, який знаходиться в нас, тоді тяжко зрівноважитись.

Для вдержання нормальної температури треба небагато їсти та уникати потрав, котрі розгорячують організм скорим перетліванням. До таких потрав зачислено всякі солодощі а також потрави посідаючі великий процент крохмалю. Інший спосіб на охолоду єсть почення, тому, що з потом виходить гаряч тіла. Томуто треба пити багато води, а тим, котрі небагато потяться порадним є в гарячу пору пити гарячий чай або каву. З квартою поту виходить п'ять сот калорій тепла. Коли воздух вогкий, тоді почення не помагає і тоді треба порохолоджуватись при допомозі вітрака або продуву.

Вказівки, як держатись в холодності:

Небагато їсти і вживати потрав, котрі посідають мало теплоту. Зодягатись в легку та вільну одіж. Купатись в літній воді та висушуватись через випаровування. Пити багато холодної води, без леду, та гарячу каву або чай. Перебувати в холоді або носити крисали капелюх або парасоль. Не вживати алкоголічних нап'яків. Уживати вітрака або продуву, а головню не входити в розмову про погоду.

КАТАСТРОФАЛЬНЕ ПОЛОЖЕННЯ ФАРМЕРІВ В ЗЛУЧ. ДЕРЖАВАХ

Вашингтон. — Відомости, які доходять зі стейтів Огайо, Мерленд, Вирджинія та інших, доносять, що теперішня посуха грозить фермерам великою катастрофою. Вже тепер багато задовжених фермерів покинуло фарми і шукає роботи, щоби вижити свої родини. З ріжних боків ургують уряд, щоби виасигнував більші суми на розбудову доріг, щоби дати фермерам, якусь роботу, особливо тим, які вже не мають ніяких виглядів, бо посуха знищила їх засіви.

Коли посуха потреває ще яких 10 днів, то цього року не буде ніякого збору кукурудзи. Вже тепер не стає молока, а цю недостачу готові відчути міста дуже болючо вже в найближчій часі. Фермери не мають чим годувати молочних коров.

ПРОДАЛА ТЮРМУ

Оборн, Нью Йорк. — Одна жінка, яка відсиділа в'язничну кару в оборнській тюрмі, а якої імени в'язничний заряд на разі не хоче виявити, вийшовши з в'язниці, зробила не злий бизнес. Ото продала свою "реальність" в Обороні і знайшлися такі люди, що ту реальність купили. Коли купивші прибули до Оборн, щоби перебрати будинок, переконалися, що тим будинком під ч. 50 Волл ст. є оборнська тюрма.

УСПОКОЮВАВ ЛЮДЕЙ ГРОЮ НА СВОЇМ ФЛЕТІ

Нью Йорк. — До Нью Йорку прибули з Італії перші очевидці недавнього страшного землетрусу. Вони оповідають, що найбільше лиха було з тим, що годі було успокоїти людей, головню жінок, котрі попадали в божевілья й гістерію. Миссис Берровс розповідає, що один американський турист вийшов на балькон і грав спокійно на флеті, щоби в той спосіб відвернути увагу людей хоч на хвилину від катастрофи і дати їм нагоду опам'ятатися.

ГІРШЕ НІЖ УРЯД БРАТІЯНУ

Женева, Швайцарія. — Секретар Жидівського Камітету в Нью Йорку, Вальдман, який щойно вернувся суди з Румунії, де брав участь в розсідженню антисемітського руху, говорить, що становище всіх національних меншостей при уряді Маню зробилося ще гірше, ніж воно було в часі панування лібералів на чолі з Братіаном.

КОЛИ БУДУЄТЕСЬ

Получіть Ваш Дім і Бизнес

З ЕЛЕКТРИЧНІСТЮ СВІТЛА І СИЛИ ВАШОГО ВЛАСНОГО ГІДРА

Пам'ятайте—Гідро зашадив для горожан Вінніпегу

Міліони Доларів

в понижених платах за електрику.

Інженіри Гідра розв'язують Ваші проблеми електрики.

Телефон 848 161

Обслуга по Собівартости **Winnipeg Hydro** Покупці Гідра це будівничі Гідра

55-59 PRINCESS ST.

Недільна Школа

ТРЕТІЙ КВАРТАЛ

ЙОСІЯ

Лекція десята. Неділя, дня 7. вересня. 1930 року.

Золоті слова: "Слово Твоє світильник перед ногами моїми, і світло на стежці моїй. — Псалма 119: 105.

Розклад лекцій.

1. Характер і правління Йосії.
2. Знайдення Книги Закону.
3. Вражіння із Книги Закону.
4. Угода між королем а народом.
5. Релігійні реформи Йосії.
6. Пасха.

До спільного наперемінного перечитання в Недільній Школі — 2. кн. Царів 22; 25: 1-3, 21-25; 2. кн. Паралипоменон 34 і 35.

1. Характер і правління Йосії.

22: 1, 2. Йосія був сином Амона і Елиди. Кажуть, що Йосія вступив на престіл Юдеї, коли мав вісім років і володів 31 літ. Цілий час йшов за вказівками Господа і йшов слідами Давида, свого попередника і не вступав з дороги жадному напрямку. "В молодечому життю та вихованню Йосії можна знайти пояснення що до його характеру та діл," каже професор Кент. "Правдоподібно, що учителем Йосії був Зафанія, якого проповіді піднесли наріз, як також самого короля. Дух його характеризують дуже добре його пізніші реформи та діла. Єремія мусів родитися за короля Панасеї і був співучасником короля і королівського пророка Зафанії. З оповідань в цій книзі бачимо, що Зафанія і Єремія не стояли разом за ті самі реформи. Хелкія, священник стояв за новими реформами, а Йосія зібрав найздібніших офіцерів навколо себе, щоб могли встояти разом з ним на новій дорозі.

2. Знайдення Книги Закону.

22: 3-8. Коли Йосія мав 26 років він взявся до поправи старих стін святині. Через письменника Шафана він сказав священникові Хелкії взяти гроші зі святині, які позносили люди до дому Божого і віддати їх левітам (наставникам), які були призначені до цього. Ці були зобов'язані платити робітникам гроші за їх роботу. Одні з наставників заохочували людей до роботи, інші мали нагляд над ними, а інші знова пригравали робітникам, інші були письменниками, офіцерами та вкажчиками. Робота йшла скоро.

Підчас цієї роботи Хелкія знайшов книгу Божого Закону. Ця книга правдоподібно була законною книгою "другої книги Мойсея," і Йосія йшов вказівками цієї книги.

Деякі вчені кажуть, що ця книга давно була знана, але була занехана підчас ідольського правління Мансеї і Амона, а тепер Хелкія знайшов її у святині. Деякі знова думають, що це було нове та побільшене видання і приготовлене для потреби тодішніх часів і було видвижене тепер, через те, що знали, що Йосія, як праведний король, прийме його. Однак в тій книзі знаходяться противенства що до написання цієї книги Мойсеєм.

Хелкія віддав книгу Шафанові і сказав, щоб він заніс її королеві, коли складе своє справоздання з роботи, яку вони двигают.

3. Вражіння з Книги Закону.

22: 9-13. Після того, як Шафан здав звіт з роботи, що ро-

бога поступає, гроші роздані наставникам і всі запопадливо працюють, тоді він подав Йосії знайдену книгу і перечитав її на голос. Король роздер свою одіж на знак того, що його ум є заклопотаний і сказав: "бо великий гнів Єгови є проти нас, тому, що наші батьки не слухали Його слів отцеї книги і не робили того, що головню обходить нас."

4. Угода між королем а народом.

23: 1-3. Йосія скликав загальне зібрання з поважних осіб до Єрусалиму — священників та пророків а також наріз, і після прочитання цієї книги він записяг перед Богом тримати Його заповіді, прикази та закони з цілим його серцем, з цілою душею, і потім він сказав до зібраних, щоб встали і щоб тим самим дали знак, що будуть придержувати закон.

Ця угода не мусить бути конче подвійною, то значить, що вона не конче мусить зв'язувати обі сторони. Цю угоду, як ми вже згадували, робили Жиди не "з Богом," а "перед Богом," то значить — вони зобов'язувалися на певні услів'я. То не була угода короля з народом що до певних услів'їв, але більше за-присяження держати закон Бога.

5. Релігійні реформи Йосії.

23: 4-20. Йосія був дуже обережним у всяких реформаційних підприяттях. Він освободив святиню від всяких ідолів і від всяких річей, які були уживані для ідольських річей. Всякі ідольські священники були усунені, всі ідольські високі місця та всякі ідольські жертвенники в цілій Юдеї були знищені. Він не задовольнявся цим, а зачав цю саму роботу і в північній королівстві. Навіть так далеко пішов, що казав викопувати кости Бога Бала і палити їх на жертівниках Бала, а всіх високих священників, які служили ідолству, казав винищити.

6. Пасха.

23: 21-23. Читай подрібно про Пасху, що є лодано в другій книзі Паралипоменон (35: 1-19). Пасха, яку тепер запорядив Йосія мусіла бути так держана, як було записано в цій книзі, зі всіма подробицями і автор цієї книги розписується так про Пасху, що її не обходжено так ані за правління суддів, ані за королів Ізраїля або Юдеї. "Перед тим Пасха була домовим святом і можна було її держати в кожному домі на провінції, відтепер люди були зобов'язані приходити до Єрусалиму, щоб святкувати це свято."

Можливо, що поганські обряди були-би зникли раз на все, коли-б Йосія був дальше володів; але зараз після його смерті вони віджили. Однак національне свято та централізація святкування одного Бога, було усталене раз на все. Чи він очистився він поганських обрядів, чи ні, однак мусимо сказати, що Єрусалим став місцем, з якого пліла мораль та було великим стовпом, з якого сіяло світло на цілий світ про віру в одного Бога.

Питання.

1. Назви історичні книги Старого Завіту.

ВИЙШЛА З ДРУКУ ДУЖЕ ЦІКАВА КНИЖОЧКА П. 3:

БОРІТЬБА ЗА СВОБОДУ СУМЛІННЯ НА УКРАЇНІ

Зміст цієї книжочки надзвичайно цікавий. З неї довідається про боротьбу українського народу за свободу релігії в рідному краю та тут за морем.

Книжочка обіймає 64 сторінки друку, ілюстрована і коштує лише 15 центів. — Замовлення шліть на адресу: —

CANADIAN RANOK
Manitoba College, Ellice and Vaughan,
Winnipeg, Canada.

2. Який дав нам найгарніший примір Йосія?
3. Яку поміч дістаєш з Біблії?
4. Коли ти не читаєш свою Біблію, чи вона є згубленою для тебе?
5. Яка книга була Книгою Закону?
6. Які пророки жили за Йосії?
7. Які реформи запровадив Йосія?

КІЛЬКА ІЛЮСТРАЦІЙ З ЖИТТЯ

Натхнення других.

Дуже дивуючим було, коли Емерсон сказав, що люди мають кредит за діла не тільки, що вони самі зробили, але навіть до тих діл, до яких вони спричинились своїм натхненням, або заохотою. Дуже прикрим є, коли чоловік подумає, що діла людські є ограничені і що ділами їх є дійсно ті, які вони зробили. Однак воно так не є. Неодна мама, яка падалася над своїм талановитим сином, причинилась багато до діла свого сина, а це через виховання. Так можна сказати, що багато людей прислужились Богові, через заохоту других.

Благословення приятельство.

Один шкоцький письменник, сказав історію про старого чоловіка, який умирав. Його маленька кімната була наповнена приятелями. По якійсь хвилині приятелі один за другим зачали розходитися і так, що лиш його старенька жінка лишилася. Він поглянув на кімнату, а потім на жінку, взяв її за руку і сказав: "Іванна, вони всі йдуть, але ти буде стояти тут." Тут зрадів, що його товариш, який перебув з ним п'ятьдесят літ і був при смертній ложі з ним.

Це пригадує нам слова лорда Мекалей, який писав до своєї сестри, що він має тільки одного або двох вірних приятелів.

Приятьель великого чоловіка.

Імя лорда Шафтсбурі є одно з найславніших імен британської шляхти. Однак він сам зазначив в своїм деннику, що найбільшим його приятелем, яка йому найбільше помагала, це звичайна його служниця, Марія Миліс. Вона доглядала його, як він був малим хлопцем, читала йому історії з Біблії, проводила йому його вечірні молитви і через ціле життя була його довіреним радником. Коли вона вмирала, лишила йому годинник, і коли він показував його кожному небудь з приятелів, він казав: Марія Миліс була моїм найбільшим приятелем, коли небудь я мав."

Що означає приятельство.

Один англійський великий державний муж, Карло Фокс, через нещасливі відносини був позбавлений одержання всякого домашнього виховання та добрих приятелів, але зате був досить щасливим зробити приятельство з великим чоловіком Едмундом Барком. При кінці свого життя Фокс сказав: "Коли-б мені прийшлося поставити на одній вазі всі мої політичні досвіди, все моє знання, яке я осягнув з книжок, а на другій вазі всю мою заохоту та приємні думки, які я одержав від Барка, через наше приятельство, то показалося-б, що ця друга вага зовсім переважила-б першу і о много цінніша. Я завдячую більше Баркові, як я годен виразити словами."

ПРИЗНАННЯ ДЛЯ КАНАДІЙСЬКОГО РАНКА З АРГЕНТИНИ

Редакція Канадійського Ранка містить понижчого листа з Аргентини як доказ того, що Канадійський Ранок приносить відраду й задоволення для всіх шукаючих правди. Наш передплатник, пан Комановський пише:

Хвальна Редакція Канадійського Ранка: Вже від давнього часу я вполював собі Канадійського Ранка і люблю його читати більше чим всі інші українські часописи, бо в ньому я знаходжу поучення з Євангелії про правдиве життя. Посилаю вам три пези на передплату на слідуючий рік і бажаю вам найкращих успіхів. Володимир Комановський, Апостолес Місіонес, Арг.

ТИ СВІТЛОМ, СПАСЕ, ПРИЙШОВ У СВІТ

Ти світлом, Спасе, прийшов в світ, —
В Тобі живу я, в Тобі воскресну я!
Ти нам Новий дав Заповіт,
Нам царство відчини любов Твоя.
За мене ти терпів-страждав
І кров Свою пролити дав!

До Тебе на Голготу йду
В пекучім серце каяттю-жалю;
Моїх гріхів тягар несучи,
На прощ, Спасе, я Твої числю.
На спогад мук Твоїх, болів,
Сплива сльоза лицем долів.

У Гетсмані на горі
Гіркими, розпучливими слізьми
Зі смертю в страшній борні
За мене Христе, Ти Віття благав.
Від мого серця і душі
Хвалу і честь даю Тобі.

ЧИТАЙТЕ ПОЖИТОЧНІ КНИЖКИ

В "Євангельській Книгарні" з'організованій Українським Євангельським Об'єднанням під зарядом проповідника Михайла Панькова в Ньюарку, Н. Дж., знаходяться всі українські Євангельські книжки, де б вони і коли не були видані. Виберіть для Вашого роду чи приятелів у Старім Краю книжок з нижнього поданого спису і повідоміть д. М. Панькова які книжки Ви хочете, щоб він до Старого Краю вислав. Враз з повідомленням пришліть йому і належність за книжки.

Наша "Євангельська Книгарня" пересилку книжок до Старого Краю оплачує сама. Квіт з повідомленням про вислання замовлених Вами книжок одержите від д. М. Панькова відвратною поштою.

БІБЛІЙНА ЛІТЕРАТУРА

Біблія, величності 6½ x 9½ в полотняній оправі	1.55
Новий Завіт	.58
Новий Завіт, по українськи і по англійськи	.65
Псалтир, брошурована справа	.06
Осібні Євангелія по	.05
Біблія, в шкіряній гарній оправі, індійський папір, малого формату, 5½ x 7½	2.75
Новий Завіт, кишенькового формату, шкіряна опр. ..	1.25

ЄВАНГЕЛЬСЬКА ЛІТЕРАТУРА

Бен-Гур, велика повість з часів Христа	2.00
Без Бога на світі	.20
Вірність Пастирська Ісуса Христа	.05
Варвара Убрик	.40
Джан Накс	.15
Дорога до Правди	.25
З Релігійної Думки на Україні	.50
Євангельська Віра	.05
Єзуїтська Преподобниця	.25
Єретик або Іван Гус	.05
Життя Ісуса Христа — з 73 образками	1.25
Заспокоєна Туга	.20
Мартин Лютер	.30
Іван Гус, або Вірна Думка	.10
Ілюстрована Інквазіція	.50
Іван Гус, написав З. Бичинський	1.00
Ідеали Гуманности, Т. Масарик	.15
Книга Хвали, — найбільший і найкращий євангельський співаник	1.00
Книга Битія Українського Народу	.15

Писати за книжками належить на адресу:

MICHAEL PANKIW
110 Bleecker Str. Newark, N.J., U.S.A.

На Суспільно-Економічні Темі

АЛКОГОЛЬ А ЖИТТЯ

I.

Чому наша доба має проблему напою.

Алкоголь відіграє велику роль у житті людини і загалом. Та роль часом представляє щось вроді комедії, але трагічні страхиття заслонюють веселу сторону. Але пересаджувати в один або другий бік ніколи не принесе бажаного порозуміння. Тому рівновага в осуджуванні є конечна. Воно є легко отримати оплески від публіки що ціле життя практикувало тверезість, але уміркований піяк відійде не тільки що переконаний, але обурений на такі аргументи. Публіка, яка прийшла слухати бесідника про шкідливість алкоголю, повинна бути ведена доказами основаними на фактах про які має інформації, а не частину доказів, які відставивши все інше на бік, не мають переконуючої сили.

Алкоголь в історії.

Уживання алкоголю є майже хоч не цілковито універсальне. Правдою є, що пуританські релігії а спеціально могомедаїзм, зовсім відвернули своїх прихильників від уживання алкоголю. Однак деякі релігії актуально вживали і не рідко умовний стан людей ведений через алкоголь прийняв як щось спільного з святим причастям. Тому і поведінка лишилася між деякими народами не виключаючи Українців, що з такою церемонією і майже божеським почитанням випивали кожну чарку. І тільки що за останніх дві генерації знайшлася досить велика частина раціональних християн, котрі прийняли напрям непримиримої боротьби проти всіх алкоголічних напоїв. І хоч п'янство не було завсідні річчю опоганюючою, все-ж таки жидівські пророки ясно доводили, що багато найбільших промахів в їх національній історії були прямо вислідом надмірного уживання вина. Однак і ці люди не осуджували вживання алкоголю цілковито, хіба що надмірність, п'янство. Християнська церква одідичила цей загальний напрям, і хотів посуджувала п'янство як гріх, не була збуджена до лиха, яке виглядає бути нерозлучним від загального уживання вина. Ця ситуація продовжувалася аж до вісімнадцятого століття, коли то почалося євангельське пробудження. Іван Веслей перший був, що заборонив вступ у членство церкви всякому, що продавав оп'янюючі напої або лив самий, хіба що у випадку. Але і тоді заборона відносилася тільки до горілки, а не до вина і пива. На американському континенті і в меншій мірі на Бритійських островах багато бажаючих добра для людей у вісімнадцятому столітті прийшли до переконання, що нема іншої дороги оминати лихо, яке коїть алкоголь, хіба що цілковите застановлення уживання для людини і стоварищення тих одиниць для спільного попертя всіх переконань. Ці змагання відкрили, що є сильні групи зацікавлені у продовженні уживання алкоголю і що змагання реформаторів здибається з великими труднощами. Ці групи заохочували уживання і противилися звичаєви вдержаности. Це привело до признання, що торгівля напоїв є великою соціальною агенцією страшного розміру і зорганізовані реформатори взяли до діла знести ті комплікації за посередництвом державних законів. І так воно дійшло до того, що суспільність тепер має перед собою велику задачу до виконання і остаточно люди є збуджені до того факту, що змагання горожан і суспільности до квестії алкоголю є великої ваги і що церква і інші товариства не можуть не брати участі.

Цей короткий нарис ставить нас лице в лице з двома фактами:

1. Алкоголь є багатим серйознішим елементом у житті

людини, як це ми думали до тепер; дотепер вважалося за щось звичайного, повсякденного.

2. Тому, що люди були примушені взяти одну або другу сторону, продовження розповсюдження алкоголю уже до якоїсь міри заперечене і чим раз то більше людности громадяться, щоб обмежити дальше.

Оба ці факти повинні бути зрозумілими і оцінку їх повинен кожний уважно зважити.

I. E.

ДЕРЖАВНІ ПАРКИ

Прийшов час, коли всі уряди цивілізованих країн зрозуміли лагу скоронення тих форм дикого природного життя, які є найбільш корисні для людства. Таке скоронення дикого життя, а властиво забезпечення його від цивілізаційних впливів людини, стало однією з поважних активностей, а перед в цьому веде Канада та Злучені Держави.

Коли до Америки прийшли перші білі люди, безчисленні стада буйволів блукали по преріях; голуби літали та кими великими зграями, що закривали собою сонце; на рівнинах скакали антилопи; бобрі, минки, мартини і інші цінні тварини не були такою рідкістю як це є тепер. Можливо, що наші батьки та діди й не думали, що так скоро й легко знищать багате тваринне населення, але це сталося. Те самісіньке сталося й з морськими велетнями — китами, яких тепер рахують вже на пальцях.

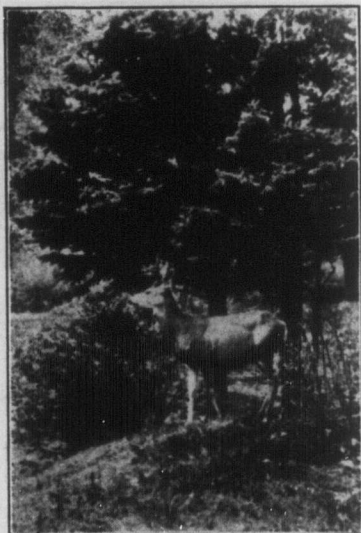
Державні парки мають на меті розрішити цю проблему для слідуєщих поколінь людства. В тих парках тваринне й рослинне життя йде так, як це було ще до того, коли людська рука вмішалася до законів природи. Сильніший звір там полює на слабшого, орел на куропатку, гірський лев на оленя і т. д., і т. д. Це лиш єдиний спосіб, яким можна утримати рівновагу в природі, без втручання людини.

Канада має під державними парками, або як їх зовуть на Україні — заповідники, — десять тисяч квадратних миль, які знаходяться головню в Скельних Горах та інших місцевостях великої природної краси. Джеспер Державний Парк є найбільшим в Альберті і займає площу чотириста сорок квадратних миль. Там скороняється не менше десяти тисяч оленів, біля десяти тисяч гірських овець, дві тисячі диких кіз, вісім сот північно-американських лосів, тисяча вісім сот мусів, одна тисяча карібу, дві тисячі медведів і величезна кількість бобрів, минків і мартенів.

Провінція Квібек є слідуєча з її Лорентид Парк та Гаспе що разом мають площу п'ять тисяч сімсот сімдесять одну квадратну миль. Онтаріо має свій Ангонгвін, потім Квонтико і Рондо — всі разом мають площу чотири тисячі чотириста сорок і дев'ять квадратних миль. В Бритійській Колумбії є Страткона Парк, Гора Робсон, Гора Асинібойн і Когані, з площею тисяча сімсот п'ятьдесять квадратних миль.

Оце недавно канадський уряд виділив дві площі в арктичній смузі, одну п'ять сот квадратних миль, а другу тисячу чотириста, які мають бути також заповідниками. Є це місцевості карібу, північних биків (моск-оксен) та лісових буйволів, яких не хочуть допустити до загибелі від рук мисливців.

Історія американських буйволів подібна до історії багатьох

Олень в Джеспер Парку.

инших диких творин, яких безпощадно вигублювали білі поселенці. Колись тут нараховували буйволів сотками тисяч і навіть ще до року 1875 їх було досить, але до кінця дев'ятнадцятого століття вже не було ані одного буйвола на широких степах заходу. Зникли вони нараз так, як би їх тут ніколи й не було. Лиш в зоологічних парках можемо бачити сьогодні цих представників колишнього тваринного царства. Року 1900 затрималося лиш одно невеличке стадо лісових буйволів біля Грейт Слейв Лейк. А року 1907 канадський уряд купив від приватного власника стадо буйволів — сім сот штук, і примістив їх в державному парку — Вейнрайт, Алта. Сьогодні там їх нараховують уже вісім тисяч голів і кожного року забивають значну кількість на мясо, щоб тримати їх число в певних межах. Також для експерименту було вивезено їх кілька тисяч знова до лісів біля Грейт Слейв Лейк, аби досліджувати, що вони будуть робити на волі та як їм буде там поводитися.

Домініюючий уряд має також одно стадо антилоп, десь біля трста штук, в Неміскам, Алберта. Цих тварин тяжко утримувати на однім місці, але все-ж таки в сім напрямку досягли поважні наслідки.

Майбутність покаже наслідки таких підприємств, а поки що оправдуються слова: "корткі заселять землю." Корисні корови і вівці, прекрасні олені, промислові бобри — розмножуються і збільшуються в числі. Та хто підніме руку проти винищення левів, тигрів, вовків і інших хижих звірів? Без державного втручання вони за кілька років можуть стати великою рідкістю навіть в зоологічних садках і будуть цілком невідомі для наших нащадків.

БУВШИЙ 'КІННИЙ ЕКСПРЕС' В АМЕРИЦІ

Літаки, котрі щоденно перевозять пошту між рікою Мизурі та прибережжям Тихого Океану, не звертають на себе особливої уваги тамошнього населення. Вони пам'ятають, про перекази своїх батьків про дорогу кінним експресом, котрим перевозувало пошту ще до недавніх часів. Кінний експрес для поштового перевезу пошти заімпортовано 1860 року, котрий мав переїздити дорогу між Сан Франціско а Нью Йорком на протязі 14 днів, що уважалося великим здобутком того часу. Схід мав уже залізницю і водопроводи, однак поза містом Сейнт Луїз треба було перевозити пошту возами, що виконувало по два рази на тиждень. Дорога між рікою Мизурі та західним берегом проходила через стейти Аркензо, Тексас, Нью Мексико і Аризону, потім через Лос Енджелес до Сан Франціско.

Визначеного дня, коли мали почати нову поштову службу, міхи з поштою відійшли з Сан Франціско до Лос Енджелес, Мо., і наоборот у віддаленню від себе близько двох тисяч миль. В Сан Франціско міх з поштою приміщено на парохід до міста Сакраменто, звідтам відіслано до міста Фолсом першою залізницею в Каліфорнії, потім вислано возом через гори до міста Геної, де післанець пошту перебирав та віз верхом на коні около 100 миль дороги, — зуляючися тільки на перемину коней. При кінці своєї дороги передавав пошту другому післанцеві і так з рук до рук передавали та їхали день і ніч заки добудилися до Сейнт Джо-

зефе.

Така сама процедура була з поштою зі сходу, крім того, що кінний експрес починався з міста Сейнт Джозеф. Першу подорож поштові пошти в сторону заходу кінним експресом зроблено за несповна одинадцять днів, котра прибула майже на час і такий спосіб перевозування пошти продовжувало до 1861 року, коли то докінчено будову на тім просторі телеграфу. Були случаи, коли верхових кінних експресів вбивали Індіани або грабіжники, — однак було їх небагато. "Кінний Експрес" була знаменита організація, котра мала 190 стацій для переміни коней, 200 стаційних урядників при постійній службі і 500 коней. Вісімдесят верхових взято з вибраних, сміливих та рішучих людей, котрі, як описує історик, "виставлені на небезпеку і невигоду з єдиною ціллю: доручити свій ладунок пошти ненарушеним без огляду на втрату свого життя або втрату коня."

Тому-то не треба дивуватися, що письменники історичних подей оспівували в своїх творах верхових кінного експресу. В місті Сакраменто стейтова легіслатура була перервала свої наради, щоби віддати честь першому експресови. Населення обступало вулиці, котрими перїздив перший кінний експрес та серед великого одушевлення й окликів стрічали верхових.

Герой кінного експресу, котрого й до сьогодні величають, був Роберт Г. Гаслем, званий на Вестах "Повні Боб", котрий відзначився тим, що без відпочинку переїхав 380 миль, підчас коли пересічний верховий робив всього 75 миль.

Фармерський Відділ

СОЛЕННЯ СІНА

Солення сїна практикується вже багато літ в деяких дістріктах Канади. Домініююча Експериментальна Фарма в Наппан, Н. С., перепроводила багато дослідів починаючи з року 1926, маючи на меті визначити вартість такого практикування.

Добре, мішане сїно було скошене після спаду роси. Одна секція його була таки того самого дня згромаджена а звезена до двотонових стїжків слїдуючого дня. Це сїно було посипано сїллю в розмірі 10, 20 і 30 фунтів на тону, а один стїжок залишено було для контролі без солення.

Решта сїна була згромаджена до валків на другий день, але в стїжки було зложено частину на третій день а частину на четвертий. Кілька стїжків було зложено з сїна, яке в локосах лежало під дощем.

Наслідки цих дослідів були такі:

1. Сїно зложено в стїжки в день його скошення, трималося досить добре, коли було посолене в розмірі 20 до 30 фунтів соли на тону сїна. 10 фунтів соли досить багато помогло, але всеж таки пліснь появилася.

2. Сїно зложено до стїжків на другий день після скошування (або на третій день), було рівновартне по якості сїнові першого дня. Лише слабкі ознаки плісні показалися в цих стїжках.

3. Сїно зібране на четвертий день було так пересушене, що втратило цілком свою зеленковату барву і цим значно відрізнялося від сїна з попереднього випадку.

4. Нарешті четверта серія стїжків була зложена з сїна, що ще не висохло після дощу. Це сїно, хоч і посолене, все-ж таки не схоронювалося так добре, як сїно недосушене в перший день після скошування.

Досліди з годівлею бичків показали, що коли бички дістають 30-40 фунтів турнепсу денно, додача соленого сїна (30 ф. на тону) значно зменшує в них бігунку. З молочними коровами цього не було завважено в такій мірі.

З цього видно, що сїно можна складати до невеликих, 2-3 тонових стїрт, після того, як воно полежало на сонці біля десяти годин і пересипане дрібною сїллю в кількості 20 фунтів на тону, що схоронює його барву і стравність. Ці-ж досліди показують, що коли складати сїно в великі скирти, важним є аби воно позбавилось своєї природньої води як найбільше.

Але це не значить, що сїно мусить сушитися, аж доки не втратить свій кольор і стравність. Та при соленню сїна треба пам'ятати, що сіль можна вживати тільки дуже дрібно і рівномірно розподілену по покосах чи в шарах при складанню стїжків.

Найвідповідніша пропорція є 20 фунтів соли на одну тону сїна.

ДЕШЕВІ КРЕДИТИ ДЛЯ ФАРМЕРІВ ПОТЕРПІЛИХ ВІД ПОСУХИ

Вашингтон. — Секретар хліборобства, Гайд, потішає, що як тільки впаде дощ, ситуація з посухою поліпшиться. Та метеорологічне бюро подає, що не бачить ніяких вказівок, що до дощу на найближчі дні. Тому саме уряд числиться з катастрофою і по нарадах департаменту скарбу з Федеральною Фармерською Радою рішено подбати про дешевий і довгоречинцевий кредит для фермерів, котрі потерпіли від посухи

і не мають поживи на виживання худоби.

ШВЕЦЬ ДОКТОРОМ СОЦІОЛОГІЇ

Стефн Стефаніч, швець з Будапешту, здав з відзначенням в будапештському університеті останній іспит з соціології і дістав диплом доктора соціологічних наук. Після промоції заявив др. Стефаніч, що він далі буде працювати у шевському варстаті свого батька.

Жнива в Західній Канаді в повнім розгарі. Витаток зерна понад нормальний.

Куток для Молоді

ДЕ-ЩО ПРО ЗВІРІВ

(Докінчення.)

В Африці й Америці живуть цікаві риби в тих ріках, що літом висихають. Довгі ці риби на яких два метри, а віддиhaють не лиш зявами, але й особливо уладженим плавним міхуром. Оці великі риби проводять кілька місяців без води на сухій землі. В часі посухи зариваються глибоко в намул і лежать там та дожидають дощів. Ріка зовсім висихає, а риби живі. Вони лишень зазмерли і сплять. І серце у них бється тихенько і віддиhaють своїм міхуром. Буває нераз, що приходиться тим риbam жити і пів року без води, на сухім місці.

Маленькі тварини, як мушки, хрущики, жуки, слимаки, хробаки та інші, так уладжені, що можуть довго жити без води і пиття. В батнах і ставках, як знаємо, водиться багато усяких маленьких звірят. У гарячих краях є їх ще більше, як у нас. Як лиш починає болото сохнути, всі звірята корчуться і теж засихають. Вони стають цілком сухі, як зісохле листя дерев. Та все таки вони не гинуть. Їх забирає вітер і заносить далеко-далеко разом із пилом. Заносить їх і в воду, а тут вони знову оживають, як би й нічого не було.

Слимак у гробі єгипетського фараона.

Є звірята, що можуть засохнути і перетривати довго-довго, не місяці, але сотні, ба й тисячі літ. Ось що говорять про одного слимака. Найшли його в камінній могилі одного єгипетського фараона. Цей

фараон помер тому три тисячі літ назад. Похоронили його по тодішнім звичаям особливим способом. Єгиптяни уміли заховати своїх небіжчиків перед розкладом. Вони виймали в них серце та інші внутренності, а тіло наповняли запашиним олієм та живицями. Отсими ножицями покривали тіло теж зверху. Відтак вповивали його довжезною стяжкою, що також була намазана живицею. Завдяки цьому єгипетські покійники не розкладалися, але висихали і заховалися аж до наших часів. Єгипетських фараонів хоронили в камінних домовинах. Ці домовини по похороні закривали щільно, так, що не оставалося в них найменшої щілинки. Ось недавно знайшли в нутрі такої домовини цілком засохлого слимака. Було очевидне, що слимак попав туди ще в часи, коли Єгиптяни ховали фараона, отже три тисячі літ тому назад. Такий то час переживав слимак у могилі разом з тілом єгипетського фараона! За три тисячі літ розпалося єгипетське царство, забудлося ім'я фараона, а слимак був усе живий, хоч цілком засох. У кінці Англіїці попали випадково на домовину фараона і перевезли в Англію разом з тілом. Там помітив один учений слимака, що глибоко заховався був у царській пелени. Він положив його у воду. Слимак у воді відмок, ожив і став повзати як би нічого не було.

Найшлися люди, що не повірили в цей випадок. Та і вони мусіли повірити, бо нераз, а багато разів знаходили слимаків у камінних домовинах, а в воді оці слимаки оживали.

Оттак дізналися, люди, що у

деяких звірят життя може спитися на цілі тисячі літ, а відтак знову може йти своєю чергою. А така припинка життя спасає багато звірят від смерти.

Надія Федів. МОЛИТВА

О, Боже, вже досить покути!...
Чи не задовгий вік бурла?
Прийми-ж в громаду новобранців
Мій темний люд тулачий!

Зоря заблисла п'ред віками Ізраїлю старому,
Чому-ж загасла п'ред очами Народові мойому?

Чому це тільки спомин тихий,
Що Спас Ізраїлю явився,
Коли-ж той голос обізвався:
Спаситель в нас родився?!

Коли-ж прийде той час обнови,
Коли отворяться серця,
Коли у душах скамянілих Народиться нове життя?

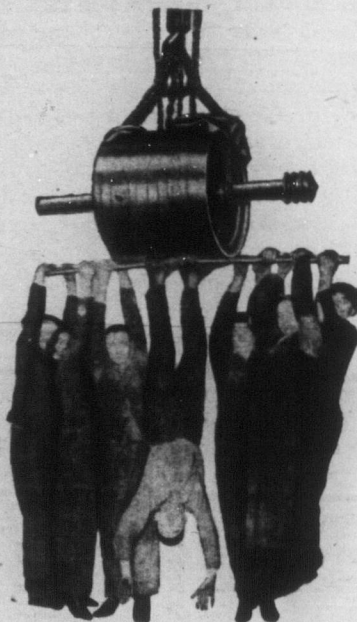
Коли прийде час зрозуміння,
А кожна хвиля у житті —
Різдво для нас, нова надія,
Обнова вічна у Христі?!

ПАПІР З ЕВКАЛІПТОВОГО ДЕРЕВА

Евкалипт, що росте в Бразилії, буває високий більше як на сто метрів. Росте дуже скоро, а достарчає етеричного олію. Тепер досліди в лісовій лабораторії в Медисоні, Висконсин, вказали, що з евкаліпта можна робити змінений друкарський папір, який можна вживати і в ротацийних машинах. Одна бразильська газета друкується

вже на евкаліптовім папері, а ціна цього паперу на половину дешевша від дотеперішнього. Коли евкаліптовий папір стануть уживати і в інших краях, то промисел цей розвинеться гарно.

СИЛА МЕГНЕТУ

Щоби продемонструвати силу одного з типічних промислових електромагнетів, які вживаються для відокремлення металевих субстанцій від інших матеріалів, сім робітників ваги 1,150 фунтів, було піднято ним з землі. Електромагнет був підвищений на грубих лінвах, біля восьми футів від поверхні землі і сполучений з електричністю 220 вольт. Маталевий брус, за який тримається шестеро робітників, магнет легко підтягнув до себе з землі, а семий робітник, що всипав у свої черевики залізних опилків, був притягнутий до магнету до гори ногами, як це бачимо на малюнокові.

Австралійська ящірка, кватара.

В Австралії та Новій Зеландії є біля п'ятдесяти різних видів ящірок. Є там крокодили від шести до тридцяти футів довгі; монітар, який має язик подібний до вил, є біля вісьми футів довгий і може лазити по деревах, пливати у воді або зариватися в землю. Є й такі ящірки, що починають кричати коли їм спричинити біль, а деякі можуть скакати так як кангару.

Є кілька видів австралійських ящірок, що мають здібність мімікрії, себто змінювання барви, головно зі світлої до темної і з жовтої до сірої.

На фотографії, що тут подаємо, бачите одну з австралійських ящірок невеликого розміру, яка має назву кватра. В більшості вони не є небезпечні для людини, хоч мало хто відважується ближче підходити до них. Одні їх бояться нагадуючи собі інших гадів, а другі просто з незнання їх природи або вважаючи їх за гідкі сотворіння.

Тваринне населення південних земель в багатьох випадках відрізняється від тварин північної півкулі. В Австралії є багато таких творин, яких не можна знайти більше ніде на цілій земській кулі.

The entire programme, one of the most colorful of the series of 32 concerts yet presented under the auspices of Mayor Curley's committee on the tercentenary, was a curious mixture of past and present. Dances and songs handed down through generations from the pagan era of Ukraine were given equal prominence with terpsichorean and musical achievements of more recent date.

Лікарські Поради

БОЛІ В ШЛУНКУ

(Health Service of the Canadian Medical Association)

Людський організм має охоронні сили, які починають діяти, коли повстає в тому потреба. Біль сам собою не є охороною, але він є сигналом, що попереджує про небезпеку, а тому хоч і посередньо, все-ж таки приховують і його до охоронних чинників.

Так довго, як праця шлунку знаходиться в нормальних умовах, ми властиво не відчуваємо тих процесів, що в ньому відбуваються підчас стравлення їжі. Коли-ж утворюються ненормальні умовини, ми зачинемо відчувати рухи в кишках.

Коли-ж абнормальність затягається на довший час, перистальтика чи рухи в кишках зупиняються. Це є природня зупинка для охорони. Частина організму відпочиває, і то не лише кишки, але й м'язи цілого шлунку. На черзі після цього має бути появлення болю, першого сигналу небезпеки.

Більшість осіб, що мають болі шлунку, нарікають на якусь недобру страву і звичайно приймають ліки або ї ї як найскорше позбавитись.

Приймаючи розвільнюючі ліки, ми цим скорше хочемо розбудити до жвавішої діяльності наші кишки, яким природа хотіла-би дати відпочинок, а цим самим ігноруємо сигнал про надходжачу небезпеку.

Є правдою, що багато осіб уникає болів прийнявши розвільнюючий лік, але також є правдою, що багато з них і вмирає від цього.

Як-що біль є спричинений запаленням сліпої кишки, рухи кишок викликані прийняттям розвільнюючих ліків, можуть витиснути зі сліпої кишки її зміст, а наслідком цього буде "перітоніт." Як-що біль є спричинений опухлиною, або запаленням якого-будь органу в шлунку, збільшені рухи кишок будуть все далі й далі загрожувати розвиткови поважного або й фатального становища.

Тому то, коли почуєте болі в шлунку, не змагайте їх лікувати розвільнюючими ліками, бо цим ви перешкоджаєте відпочинкові тим органам, які його найбільш потребують в тій хвили.

Запити в справі здоров'я слати в англійській мові на адресу
Canadian Medical Association, 184 College St., Toronto.

Відповідь дістанете листовно.

НОВИНКИ

150,000 РОБІТНИКІВ ВЕРТАЄ ДО РОБОТИ

Дітройт. — Доносять, що робітничі ферії скінчилися і Форд та інші автомобільні компанії відчинили з понеділком свої фабрики для 150,000 робітників.

ЦЕРКВА Й ПОЛІТИКА

Юніверситі, Вірджінія. — В Інституті для публичних справ викладав єпископ Францис Мек Конел про церкву і політику. Мек Конел є президентом Федеральної Ради Церков Христа в Америці. Він твердив, що не треба нападати на церкву за те,

що вона бере участь у критичі публичних справ. Він казав, що церква прислугає до цього таке саме право, як кожній людині. Церква, говорив він далі, має право голосити свій ідеал соціального устрою.

ПАРУБОЦЬКИЙ ПОДАТОК В НІМЕЧЧИНІ

За прикладом Туреччини й Італії також Німеччина хоче наложити на всіх нежонатих Німців і незамужніх Німкинь спеціальний податок. Ріжниця між парубоцькими податками трохи вище згаданих держав є та, що Німеччина вводить в себе парубоцький податок для цілей фіскальних, а Італія й Туреччина хочуть тим податком збільшити число подруж, а

тим самим і число уродів в країні.

РЕВІЗІЯ В УКР. АКАДЕМІЇ НАУК

"Комуніст." повідомляє, що Рада Народніх Комісарів Радянської України постановила перевести строгу ревізію особистого складу Української Академії Наук у Київ. Робітники фабрик Харкова та Києва зорганізували 11 т. зв. бригад що мають зревідувати діяльність усіх відділів і секцій Академії та політичні переконання і наукові методи всіх членів Академії. Треба згадати, що влада ця перевела вже сім ревізій в УАН й усунула вчених, підозрілих у націоналізмі. Нова ревізія має "спролетаризувати" Академію (або, точно говорячи — обмозковити її.)

БОЛЬШЕВИКИ КАСУЮТЬ УКРАЇНІЗАЦІЮ ШКІЛ

Харків, УСССР. — З Москви повідомляють, що політичне бюро комуністичної партії постановило відібрати від українського комісаріату деякі категорії шкіл на Україні і передати їх в безпосереднє завідування московського комісаріату народньої освіти. В першу чергу ця реформа торкається вищих технічних шкіл на Україні.

Причина такого рішення та, що в українських школах усе більше зростає "контр-революційний" настрій та шириться український шовінізм. Яскравим проявом цього була "контр-революційна" організація в одній з українських шкіл у Великому Токмаці, де учні школи навіть спалили портрети комуністичних вождів. Учні вели пропаганду серед населення, що скоро большевицька влада впаде, а на її місце прийде українська національна. Школу замкнуто, а вчителям заборонено вчителювати.

ПОМЕР З. ВАГНЕР

В Німеччині в Бейруті, помер Зігфрід Вагнер, відомий німецький композитор. Він був сином знаменитого німецького композитора Рішарта Вагнера та внуком також знаменитого композитора Ліста. Але він від своїх предків не унаслідив їх генія, а мав посередній талан.

Усе своє життя Зігфрід Вагнер присвятив популяризації творів його батька й помер в часі приготування великого музичного свята з нагоди річниці смерті Рішарда Вагнера. Прожив покійний 61 літ.

БОЛЬШЕВИКИ РОЗСТРІЛЮЮТЬ СТРАЙКЕРІВ

Бухарешт, Румунія. — До Чорноморського порту Констанца прийшов з Одеси італійський пароплав "Веста". Задога пароплава розповідає, що

в Одесі робітництво вийшло на страйк. Та 25. липня большевики прислали військо для розгону мирної демонстрації страйкерів. Робітники боронились від нападу червоних жовнірів спочатку каміннями, а потім утворили на вулицях барикади, споза яких почали відбиватися від нападаючих на них військ.

Завязята бійка між військами та робітниками тривала цілу ніч на 26 липня. На ранок большевики прислали свіжі війська з околиць Одеси, які після обстрілу робітничих барикад зі скоро стрілів та рушниць пішли в атаку на робітників. Тривала недовга й нерівна кривава боротьба, підчас якої жовніри багнетами кололи робітників. Італійці кажуть, що між робітниками на раховується більше як 200 вбитих і кілька сот тяжко ранених.

Чекісти й війська арештували кілька сот робітників. Ці відомості не могли своєчасно попасти заграницю, бо й у місцевій пресі їх не було. Большевицька цензура не пропускає їх до загального відома.

1,000,000 ФАРМЕРСЬКИХ РОДИН ТЕРПІТЬ ВІД ПОСУХИ

Вашингтон. — З відомостей, які зібрав федеральний уряд Злучених Держав, виходить, що яких 1,000,000 фермерів потерпіли від посухи. Худоба, яку вони посідають, становить 12 процент всієї худоби Злучених Держав. Фермери потерпіли різно. Одні втратили все, інші тільки частину. Коли посуха потреває далі, шкода буде більша, а коли впаде дощ, багато шкоди направиться.

Край потерпів головню на втраті поживи для худоби. Пожива для людей дуже не потерпіла. Ціна збіжжя не повинна підвестися, а подорожжі може хіба тільки свіжа ярина.

БУРМА ПО СТОРОНІ АНГЛІЙ

Рангун, Індія. — Діячі одної з найбільших провінцій Індії, Бурми, заявляють, що ця провінція лишиться льояльною Англії й коли треба буде, то вона стане до боротьби проти інших провінцій за інтереси Англії. Вони тепер стараються побільшити та ліпше заосмартити провінційальну армію, в чому стрічають повну підтримку зі сторони Англії.

Вожди Індусів з провінції Бурма витайють пропозицію Комісії Саймона відокремити Бурму від інших провінцій Індії.

Допартамент торгівлі Злучених Держав подає, що в дні 30. червня було в Америці 13,041 лайсенсованих летунів, 9,773 літаків і 8,842 механіків.

ДРІБНІ ВІСТІ

В Єрусалимі зачав виходити часопис Християнської Асоціації Молодик Людей, який видається на кошти Кассаванського Брацтва з Гіацинте, Кйібек.

Найбільшим прожектором в Бритійській Імперії є той, що недавно був поставлений в місті Вінніпегу, на даху склепу Гудсонбейської Компанії. Має він служити для орієнтування літаків, а його світло видно на 130 миль.

При теперішньому перепису населення в Злучених Державах, жінки, що працюють поза домом, реєструються як "гом-мейкерс", тоді, як при попередньому переписі навіть тих, що мали по шестеро й семеро дітей — записували "без заняття."

Наука осягла новий успіх в продукції целюлози. Вже виявлено чотирнадцять типів дерев, які чотири рази економічніше продукують целюлозу, чим пшениця або кукурудза. Ці дерева скоро стануть головним джерелом целюлози для паперової та текстильної промисловости.

Імперіяльна воєнна комісія, що займається віднаходженням забитих в часі великої війни, має на своїй лісті 1,089,919 імен. З цього 5855,114 було вже знайдено і поховано, а 504,805 вважається "втраченими." З цього останнього числа, правда, також знайдено 174,050 тіл, але імени їх не могли установити. Оце є "апофеоз війни." Скільки сліз, крові, горя і людського життя.

Президент Гувер задумує скликати наради 12 губернаторів у справі зорганізовання допомогової акції по стейтах для потерпілих від посухи. На наради будуть покликані губернатори зі стейтів, навіщених посухою.

В Англії запровадили обезпечення від випадку, як хтось не здасть якого небудь іспиту. В випадку такої неприємної евен-туальности обезпечений дістає гроші на дальші студії і на таксу за новий іспит. Коли-ж не хоче здавати знову іспиту, то дістає тільки відшкодовання у певній висоті.

Усе населення Коломбії святкувало торжественно день в я-кйім др. Енрик Гереро, 51 президент республіки, що зістав вибраний президентом на про-тях 4 літ, обняв президентуру.

В Англії серйозно думають над тим, щоби як найскорше завести постійну воздушну комунікацію між Великою Британією і Канадою та другими бри-тійськими домініями.

ДЛЯ РОЗВАГИ

Що то є пішоход?

Син: Тату, що то значить пішоход?

Батько: Пішоходом, мій си-ну, є та особа, що має жінку, доньку, двох синів і автомобіль.

"Що було-би, як би всі ав-томобілі Злучених Держав по-ставити один біля другого."

"Недільне пополудне."

Далеко не заїде.

Фармер приніс на залізничу стацію невеличкий пакунок і запитав у урядника чи є він до-сить міцний для пересилки фрейтом. Урядник взяв паку-нок до рук, підніс його високо понад голову і пустив на зем-лю. Пакунок упав з тріском на хідник.

"У нас витримає," сказав у-рядник.

Потім взяв його вдруге і зно-ва підніс до гори тай пустив на землю.

"Витримає і до вузлової ста-ції," сказав він тай підніс па-кунок третій раз. Ще раз по-кунок упав, але з брязкотом розсипався по хіднику.

"Ні, я думаю, що посылати його аж до Спрінгфілду небез-печно, бо в дорозі може роз-битися," сказав залізничний у-рядник і відійшов.

"А подивись но сюди, Га-ролд," сказав батько до свого малого сінка, "як що ти не бу-деш молитись, не дістанешся на небо."

"Я не хочу на небо," промо-вив хлопець; "я хочу бути з ва-ми, тату, і з мамою."

В ресторани.

— Що так тут чути? Чи має-те здохлі риби?

— Так! Як позволите — з хроном чи без хрону?

ЦІННИК ФАРМЕРСЬКИХ ПРОДУКТІВ У ВІННІПЕГУ

Вінніпег, 9. серпня, 1930.

ЗБИЖЖЕ

ПШЕНИЦЯ—	
Но. 1 Нортери	99%
Но. 2 Нортери	98%
Но. 3 Нортери	96%
Но. 4 Нортери	92%
Но. 5 Нортери	86%
Но. 6 Нортери	72%
Трек	99%

ОВЕС—	
Но. 2 С В	44%
Екстра Фід Но. 1	41%
Фід Но. 1	40%
Трек	44%

ЯЧМИНЬ—	
Но. 3 С В	41%
Но. 4 С В	38%
Трек	42%

ЖИТО—	
Но. 1 С В	59%
Но. 3 С В	54%

ЛЕН—

Но. 1 Н В С	173½
Но. 2 С В	169½

ЦІНИ ХУДОБИ

Вінніпег, 9. серпня, 1930.

БІЧКИ—

Добірні	650—750
Добрі	650—750
Середні	500—600
Звичайні	350—450

ЯЛІВКИ НА ЗАРІЗ—

Добірні	600—750
Добрі	600—750
Звичайні	400—450

КОРОВИ НА ЗАРІЗ—

Добрі	450—500
Звичайні	250—300
Консерва	150—200

БУГАІ—

Добрі	400—450
Звичайні	300—350

ГОДІВНИК—

Добрі бички	450—500
Звич. бички	300—400

ТЕЛЯТА—

Добірні	900—11.00
Звичайні	400—900

СВИНІ—

Бейкон	11.50
Легкі	12.00
Тяжкі	950
Льохи Но. 1	700
Кнури	300—400

ВІВЦІ І ЯГНЯТА—

Добрі вівці	300—350
Звич. вівці	100—250
Добрі ягнята	800
Звич. ягнята	400—600

ДОМАШНІ ПРОДУКТИ

Вінніпег, 9. серпня, 1930.

Масло крімері 25¼—26¼	
Яйця, туз. екстра	26
Першої класи	24
Другої класи	18
Бараболя, 100 ф. гр.	115
Капуста, Ман. 1 ф.	02
Бураки, Ман. 1 ф.	03
Зеена фасоля	04
Мука, 98 ф.	385

ФАРМА З БУДИНКАМИ ЗА 2,560 ДОЛ.

Фарма, 160 акрів, огорожена, 55 акрів виробленої землі, а 10 акрами нової викорчованої землі, 35 акрів під пшеницею, 15 акрів вівса і 5 акрів ячменю та городини; 3 милі від містечка Спеден, 2 милі від школи, пів милі від церкви і близько до озера, в якому багато риби. На фармі є побудована нова хата, стайня на 8 коней, стайня на 12 штук худоби, шпихлір з дощок, шопа на машинерію, курник, карник на свині і дві добрі студії. Ціна по 16 долярів акер. Пишіть до: F. KRUMHAK P. O. SPOEDEN, ALTA.

ДР. Ф. СЕНДЗЯК

ЛІКАР І ОПЕРАТОР
Спеціаліст жіночих хоріб
і акушер
Residence, 434 Salter Street
Phone 54 917.
Office—962½ Main Street
(Cor. Selkirk Ave.) Phone 55 111.

Dr. H. Yonker

D.M. M.A.
Лікар, Хірург і Акушер
397 BURROWS AVENUE
WINNIPEG — PHONE 51 470
Урядує від 9 до 12 години
рано; від 2 до 5 та 7 до 9
вечером.

ПАТЕНТИ

Ліста Потрібних Винаходів
і повні інформації висила-
ємо даром на бажання.

THE RAMSAY CO.

Dept. 167.
273 Bank St. Ottawa, Ont.
Листування у всіх мовах.

Ролд Овтс, 80 ф.	315
Брен, тон	23.00
Шортс, тон	25.00

СІНО

Тимотка Но. 1 16.00—17.00	
Но. 2 Тимотка	16.00
Но. 1 Ред Тап 10.00—11.00	
Но. 2 Ред Тап	900—10.00

ПАТЕНТИ

ОХОРОНЯЙТЕ ВАШІ ВІНАХОДИ

Пишіть отверто, додавши ві-домости про Ваш винахід, а дістанете від нас відповідь з точними інформаціями.

На бажання вишлемо Вам бро-шурку "Proof of Invention" цілком безплатно.

Регістрація Охоронних Марок
(Trade Marks)

Особиста обслуга наших клієнтів.

За нами тридцять літ прак-ти-и досвіду.

E. E. VROOMAN & CO.
234 Atlas Building
WASHINGTON, D. C.

Пишіть в справі патенті, згадуйте Канадійський Ранок